

MINISTERSTWO TRANSPORTU,
BUDOWNICTWA i GOSPODARKI MORSKIEJ
Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych

Dot. zdarzenia nr: 499/12

UCHWAŁA

Państwowej Komisji Badania Wypadków Lotniczych, w składzie:

Przewodniczący posiedzenia

Z-ca Przewodniczącego Komisji: mgr inż. Jacek Jaworski

Sekretarz Komisji: mgr Agata Kaczyńska

Członek Komisji: mgr inż. Bogdan Fydrych

Członek Komisji: mgr Wiesław Jedynak

Członek Komisji: mgr inż. Edward Łojek

Członek Komisji: lic. Robert Ochwat

W dniu 13 grudnia 2012 r., podczas posiedzenia Komisja rozpatrywała przedstawiony przez Użytkownika raport z badania okoliczności zaistnienia zdarzenia lotniczego parolotni Nova Triton 20, które wydarzyło się w dniu 26 maja 2012 r., w miejscowości Rojówka k. Tęgoborzy.

Działając w oparciu o **art. 5 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 996/2010 w sprawie badania wypadków i incydentów w lotnictwie cywilnym oraz zapobiegania im oraz uchylające dyrektywę 94/56/WE** (Dz. U. UE. L. z 2010 r., Nr 295, poz. 35), Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych uznała przedstawione informacje za wystarczające i podjęła decyzję o zakończeniu badania.

Przebieg i okoliczności zdarzenia:

W dniu 26 maja, w miejscu zdarzenia panowały warunki meteorologiczne umożliwiające wykonywanie lotów żaglowo-termicznych na parolotniach. Po starcie ze Skrzętli w początkowej fazie lotu, pilot wykonywał go jako lot żaglowy, następnie, po wykryciu noszenia jako termiczny. Krążąc w kominie pilot uzyskał wysokość około 450 m nad poziom startu i przeleciał nad górę Chełm. W trakcie lotu obserwował wskazania wielofunkcyjnego urządzenia firmy Brauniger Competino+, jednocześnie mniejszą uwagę poświęcał na obserwowanie przestrzeni oraz zmieniających się warunków pogodowych (nasilający się wiatr). Założonym przez pilota celem lotu była ocena przydatności wskazań niektórych parametrów lotu. Po zauważeniu, że prędkość względem ziemi zmalała pilot postanowił powrócić nad miejsce startu. Niestety pomimo przyspieszenia prędkości lotu (użycie speed systemu), pilot stwierdził, że biorąc pod uwagę spore opadanie może dostać się w strefę rotora nad krawędzi startowiska, w związku z czym skierował się w stronę miejscowości Rojówka, gdzie znajdowały się łąki umożliwiające bezpieczne lądowanie.

Dolatując w rejon szkoły pilot wybrał miejsce do lądowania, była to duża łąka przylegająca do drogi prowadzącej na Skrzętlę. Pilot z powietrza wybrał jej fragment, który jak mu się wydawało był pokryty suchą trawą (wybrana łąka nie jest oficjalnym lądowiskiem i dlatego pilot szukał miejsca, w którym nie wyrządzi szkód właścicielom terenu). Przelatując nad sadem na wysokości około 15 m nad ziemią, pilot zaczął wysuwać się z uprzęży, tak abym mógł przyjąć pozycję do lądowania. W trakcie lotu nad łąką, nagle pilot poczuł, że prawa strona paralotni jest silnie unoszona w górę, w tym czasie ponad 70% skrzydła po jego lewej stronie podwinęło się. Pilot przyhamował prawą stronę cały czas obserwując reakcję skrzydła, i zauważył, że prawa strona zaczyna się przeciągać, w związku z tym pilot odpuścił trochę prawą linkę sterowniczą. W wyniku tego działania prawa strona skrzydła ruszyła do przodu i wyraźnie zanurkowała, przed samym uderzeniem w ziemię skrzydło było w połowie napelnione.

Pilot, mężczyzna lat 43, uprawnienia wydane przez Republikę Słowacką – poziom wyszkolenia IPPI-4.

Przyczyny wypadku lotniczego:

Wlot na małej wysokości w obszar odrywającego się komina termicznego co doprowadziło do podwinienia bocznego skrzydła i gwałtownej utraty wysokości a w konsekwencji zderzenia z ziemią.

Czynniki sprzyjające zaistnieniu zdarzenia:

Istotnym dla przebiegu zdarzenia był fakt koncentracji pilota na wybranym miejscu lądowania, a nie na kontroli warunków istotnych dla jego bezpiecznego wykonania.

Komentarz dodatkowy Użytkownika:

Każde lądowanie w terenie przygodnym powinno być, w miarę możliwości, poprzedzone obserwacją tego miejsca, ze szczególnym zwróceniem uwagi na występujące warunki atmosferyczne mogące mieć wpływ na bezpieczne przeprowadzenie tej operacji.

Komisja nie formułowała **zaleceń dotyczących bezpieczeństwa.**

Nadzorujący badanie

mgr Agata Kaczyńska: *podpis na oryginale*